

BIBELSK TRO

Påske-
utgave

Nr. 2

April
1993

2. årgang

PÅ **BIBELENS** Stiftelse GRUNN

utgir tidsskriftet
Bibelsk Tro.

Formål og grunnlag:
Stiftelsens formål er å fremme bibeltro kristendomsforståelse etter Guds Ord på den evangelisk-lutherske bekjennelsesgrunn. Stiftelsen skal på det grunnlag som er nevnt nedenfor ved litterær virksomhet og på andre tjenlige måter hjelpe til å utbre bibelsk forkynnelse og lære, slik at evangeliet kan nå ut til menneskene og nådegavene få sin naturlige funksjon. Likeadan vil en vurdere religiøse og åndelige strømninger, bevegelser, tidsaktuelle tanker, ideologier og tiltak i lys av Skriften.

Grunnlaget for stiftelsens virksomhet er Den Hellige Skrift, forstått og brukt i lys av Bibelens eget Kristus-vitnesbyrd og Jesu og apostlenes skriftsyn, dvs. Skriftenes vitnesbyrd om seg selv. Bibelen er Guds hellige Ord, gitt ved Den Hellige Ånds inspirasjon, troverdig og urokkelig, helt igjennom Guds Ord gitt i menneskelig språk.

Bibelens ord – slik det opprinnelig ble gitt – er uten feil og selvmotsigelser i alle sine uttalelser når det forstas i samsvar med dens egne forutsetninger. Skriftenes ord må tolkes ved Skriften selv. Bibelen er Guds åpenbaringsord, gitt oss som veiledning til frelse og evig liv. Den er den eneste, sanne og fullt ut tilstrekkelige, klare og absolutte autoritet og norm i alle spørsmål som angår kristen tro, lære og liv.

Den evangelisk-lutherske lærer som er nedfelt i Den

norske kirkes bekjennelsesskrifter er i samsvar med Skriften og følgelig bekjennelsesgrunnlag for stiftelsens virksomhet. Sentralt i denne lære står overbevisningen om «Skriften alene», «rettferdigjørelsen ved tro på Kristus alene» og den evangeliske kirkeforståelse som legger vekt på det alminnelige prestedømme og nådegavehusholdningen.

Styret:

Lektor/cand. theol. Olav Hermod Kydland (formann), forkynner/cand. theol. Kristoffer Fjelde (nestformann), misjonær/rektor Reidar Eriksen (sekretær), ingeniør Gordon Landro og konsulent Karstein Øvstebø.

Varamenn: Adjunkt Gunnar Holth, misjonær/cand. theol. Olav Toft, avdelingsleder Tor Ydstebø, bonde Ola Borrevik og bedriftsleder Gunleiv Handeland.

Rådet:

Rådgiver/sosialøkonom Dagfinn J. Hansen, bonde/cand. theol. Arvid Joramo, bonde Leif Jan Krogdal, misjonær/cand. theol. Gutorm Raen og avdelingsleder Olav Stokka.

Faste medarbeidere i Bibelsk Tro:

Forkynner Kjell Dahlene, lærer/cand. theol. Eivind Gjerde, adjunkt Gunnar Holth, lærer Reidulf Tveråli, misjonsskolelærer/dr. Norvald Yri.

BIBELSK TRO

Fritt, uavhengig tidsskrift
på evangelisk-luthersk grunn

Redaksjon:

Olav Hermod Kydland

Guttorm Raen

Olav Toft

Redaksjons- og
ekspedisjonsadr.:

Postboks 264, 4350 Nærøs
Fax 04 43 22 82

Abonnement og gaver:

Kleppveien 894,
4063 Voll

Postgiro: 0825 0578300
Bankgiro: 3290.07.77786

Kasserer: Kristian Byberg
Tlf. 04 65 41 01

Utkommer 6 ganger i året

Årsabonnement:
Norge og Norden kr. 100,-
Til andre land kr. 125,-
Skoleungdom kr. 70,-

Redaksjonen er ansvarlig for alt som kommer fram i lederspalten. Konkrete synspunkter for øvrig står de respektive forfattere ansvarlig for. Red. deler nødvendigvis ikke alle disse, men er ansvarlig for at ikke noe bryter med stiftelsens formål og grunnlag. Unntak fra dette kan være ytringer i klipp- og leserbrevspalten.

Ettertrykk kan ske med kildeangivelse.

Opplag: 3.300

Layout: Narve Holmen
Steinkjer Trykkeri AS
Tlf. 077 63 000

Nr. 2 Påskken 1993:

Oppreinsking til påske	Side	2
Olav Toft		
I vårt sted	»	3
Kristoffer Fjelde		
Jesus Kristus – nådestolen	»	4
Norvald Yri		
Den tomme grav	»	6
Ragna Toft		
Påskesamtale med		
Nils Svalastog	»	7
Eivind Gjerde		
Takk, Jesus! – Du er fri!!!	»	10
Dikt. Olav Nergård		
Misjonæren og vitnesbyrdet	»	12
Gunnar Holth		
Ordet i Ordet	»	13
Kjell Dahlene		
Hvorfor korset?	»	18
Guttorm Raen		
Gud bruker de små og ringe	»	22
Olav Fjermedal		
Korset	»	22
Dikt. Olav Fjermedal		
Andreas Laviks drøm	»	23

God påske!

Vi vil først uttrykke vår takk og glede over at vi stadig får nye abonnenter og gaver til Bibelsk Tro.

Dette påskenummeret er trykt også i et løssalgsoppdrag. Hvis du vil gi ett til dine nærmeste og/eller andre, kan du kontakte ekspedisjonen.

Vårt ønske for påskefeiringen i år er at den enkelte må få et nytt møte med den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus! En god og fredfull påske hilses alle våre lesere!

Neste nummer av Bibelsk Tro kommer i mai/juni.

I dette nummer:

Tegninger: Hermann Kverme. Fotos: Olav Toft.

Oppreinsking til påske

Det byrja med eit funn av ei bok i templet i Jerusalem, og det var i det attande året i kong Josia si regjerings-tid i Judalandet. Kong Josia var ein god monark. Han gjordet det som var rett i Herrens augo og vandra i alle deler på Davids veg. Han var ein stødig mann og veik ikkje av korkje til høgre eller venstre. Han sette Herrens hus i stand, og sytte for at dei som stod for arbeidet fekk dei pengane dei trong. (Sjå 2 Kong kap. 22 og 23.)

Viktig bodskap

Ein dag då kongen sende stads-skrivaren Safan til Herrens hus for å be øvstepresten Hilkia å telje saman alle dei pengane som var komne inn til Herrens hus, sa Hilkia til Safan: «Eg har funne lov-boka i Herrrens hus.» Og han gav boka til statsskrivaren.

Då Safan kom attende til Josia, fortalte han kva øvstepresten hadde oppdaga i templet, og han las boka for kongen. Orda i den opplesne lovteksten gjorde eit djupt inntrykk, og han vart gripen så sterkt at han reiv sund kleda sine; for han skjøna no at heile folket låg under Guds vreide og dom. «Stor er Herrens vreide som er oppkveikt mot oss, fordi fedrene våre ikkje har vore lydige mot orda i denne boka og ikkje gjort alt det som er oss føreskrive.» Dette fekk han også stadfest av ein bodskap frå Herren ved profetinna Hulda: «Seg til denne mannen som har sendt dykk til meg: Så seier Herren: Sjå eg fører ulukke over denne staden og innbyggjarane der – alt det som står i denne boka som Juda sin konge har lese, for di dei har forlete meg og brent røykjelse for andre gudar for å vekkja min harme med alle sine henders verk.»

Kongen les for folket

Kongen samla folket i Herrens hus – kvar mann i Juda og alle innbyggjarane i Jerusalem, både store og små, og han las opp for dei alt som stod skrive i paktboka som vart funnen i Herrens hus. Og han gjorde den pacta for Herrens åsyn at dei skulle fylgja Herren og halda hans bod og vitnemål og føreskrifter av alt sitt hjarta og av all si sjel – at dei skulle halda alle dei orda

som var skrivne i denne paktboka. Og alt folket gjekk inn under denne pacta.

Oppreinsking

Etter dette gav kongen ordre til oppreinsking i Herrens hus. Dørvaktarane skulle kasta ut or Herrens tempel alle dei reiskapane som var laga til Ba'al og Astarte og heile himmelhæren. Han avsette avgudsprestane, tok astartebiletet ut or Herrens hus og let det brenna opp. Han reiv ned husa åt tempelskjøkjene, som låg like ved Herrens hus, der kvinnene vov småtelt for Astarte. Også altaret i Betel let kongen riva ned. Likeins fekk han bort offerhaug-husa og let prestane verta drepne på altaret.

Så radikalt gjekk kong Josia til verks. Det var innhaldet i boka som tvinga han til det. Det var ein avgrunn mellom normene i boka og den praksis det frå-falne folket førde.

Etter denne oppreinskinga kom påskehelga, og kong Josia baud at alt folket skulle halda påske for Herren, slik det var skrive i paktboka. Og ein påske som denne hadde ikkje vorte halden frå den tida domarane styrde Israel.

Guds Ord er aktuelt til alle tider

Det som slår ein når ein les om kong Josia er at han ikkje seier at denne boka var skriven for ca. tusen år sidan og difor uaktuell for hans tid. Tvert imot så las han nøyne gjennom boka og fann at det måtte ei heilomvending til. Prestane og folket var komne langt vekk frå Guds bod og ordningar som var nedteikna i boka. Kong Josia resignererte ikkje. Han tok fatt på oppreinskinga, og så kunne dei feira påske etter Guds Ord den gongen. Og det vart ei lovprising til Gud for utfriinga frå Egypt og hans truskap mot sitt utvalde folk.

Det gjekk seks hundre år, så kom Jesus. Han kom som utfriar frå synda sitt trælehus. Og kva sa han om lov-boka? Han sa at heile Skrifta var Guds Ord, og før skulle himmel og jord forgå før ein einaste tøddel av lova skulle forgå. Dette viser at lova var like aktuell på Jesu tid som ho var då ho vart skriven ved Moses

I vårt sted

Ham som ikke visste av synd, har Gud gjort til synd for oss, forat vi i ham skal bli rettferdige for Gud (2 Kor 5,21).

Før i tiden kunne en bli fri fra å gå i militæret eller i krig, om en bare fikk en å gå i stedet for seg. Stedfortrederen bar da vedkommendes nummer.

Påskehøytiden minner oss om en større og mer alvorlig utkallelse. Det er Gud og den syndige menneskeslekt som møtes til oppgjør. Men da Gud visste at intet menneske kunne bli stående i dette oppgjør, sendte han sin Sønn. Og han var villig til å bære «ditt nummer». Ditt nummer kan du finne i Rom 3,23. Det er «synder-nummeret».

Han gikk inn i våre kår og var det et menneske skal være for å stå fullkommen for Gud. Alle våre synder ble lagt på ham. Alt hva den hellige og rettferdige Gud kunne kreve av ham for oss – i vårt sted!

La oss denne høytid stanse opp i stille ærbødighet for smertenes mann. Det var du og jeg som skulle gått denne vei, men han var villig og *bar* vårt nummer.

Hvorfor? Guds Ord svarer selv. For at vi i ham, i Jesus, skal bli rettferdige for Gud. I Jesus blir «synde-nummeret» gjort til intet. Og en røver blir i Jesus stående for Gud som om han aldri hadde gjort en synd!

KRISTOFFER FJELDE

*Det var en som var villig
å dø i mitt sted
for at jeg skulle leve ved ham.
Ja, til korset han gikk,
hvor han kjøpte meg fred
da han sonet min synd,
det Guds lam.
Alt som var meg imot,
ble utslettet med blod.
Det ble naglet til korset med ham.
Hvilken byrde han bar,
da han sonoffer var
og tok bort all min synd
og min skam!*

på Sinai-fjellet for ca. 1500 år sidan. No har det snart gått 2000 år sidan Jesus sa desse orda, og dei er like aktuelle i dag.

Kva gjer du med Guds ordningar i dag?

Men korleis er tilhøvet til Guds lovboek og ordningar for oss som lever i dag? Har landet vårt og Guds folk kome så langt vekk frå Guds ordningar at me meiner at mykje av det som står skrive ikkje er aktuelt lenger? Me må attende til lovboeka for å finna Guds vilje og veg med oss menneske. – Og korleis stiller me oss til det? Resignerar me når me ser oss omkring, eller er me viljuge til å ta fatt på oppreinskinga? Korleis stiller me oss til høgtidene? Har krubba

vorte bytt ut med nissen? Har påskebodskapen vorte skift ut med kylling, friluft og fest?

Er påske for deg ei lovprising til Jesus, han som var gjeven for våre brot og oppvekt til vår rettferdiggjering? Her må det oppreinsking til, så me kan feira påske i samsvar med Guds gode vilje og ordningar.

Difor: Finn Boka! Les Bibelen frå perm til perm, gong etter gong, og vert kjend med heile Guds råd. Då vil du oppdaga at Skrifta er nyttig til lærdom, overtyding, rettleiing og oppseding i rettferd, så guds-mennesket kan verta fullkome, dugleg til all god gjerning (2 Tim 3,16-17).

OLAV TOFT

Jesus Kristus – nåde- stolen

AV NORVALD YRI

La oss lese i Rom 3,25:
«Ham (Jesus) stilte Gud til skue i hans blod som en nådestol ved troen, for å vise sin rettferdighet, fordi han i sin langmodighet hadde båret over med de synder som før var gjort.»

Porten ble stengt

Dåren sier at der er ingen Gud. Moderne filosofi bortforklarer Gud. Moderne teologi omtolkjer Gud. Og hvem av oss kjenner ikke lysten til å få Gud til å passe inn i vår egen religiøse tankegang. Gud skal «brukes» til et bestemt mål som vi har satt oss. Vi vil dra nytte av ham. Men la oss spørre: Er Gud hellig for oss i heimen, på arbeidsplassen, hellig når vi kommer sammen til samlinger i Jesu navn?

Slå opp i 1 Mos 3,24 og se at Edens hage ble stengt for oss. Gud drev mennesket ut, og øst for Edens hage satte han kjerubene og det luende sverd som svingte hit og dit for å vokte veien til livets tre.

Guds kjeruber, Guds engler, voktet veien til livets tre. Paradis ble stengt for oss. Samfunnet med Gud ble ødelagt, du mistet gudsbildet slik det beskrives ved rettferdighet, hellighet og visdom. Les 1 Mos 3 og se hva syndefallet førte med seg av frykt overfor den hellige Gud.

Det store stedet

Men den gode Gud elsket deg og ville åpne porten inn til paradis for deg. Gud satte sin egen Sønn mellom kjerubene, der det luende sverd svinger, der den hellige Gud åpen-

barer seg i sin hellighet og vrede over all synd. Nettopp der satte Gud sin egen Sønn Jesus Kristus. Den som tror på ham får slippe forbi Guds hellighets kjeruber – inn i himmelen – inn i det Paradis som vi mistet.

Der mellom kjerubene har du altså «det store stedet», nettopp der skjedde det noe avgjørende i historien – en gang for alle. Her, mellom kjerubene er det sted der Gud satte en nådenstrone, en nådestol. Som Origenes har sagt: «Du ser at Jesus er både nådestolen og ypperste-presten og det offer som frembæres for folket.»

Gud befalte Israels-folket å lage et telt, et tabernakel. I det aller helligste i tabernaklet skulle kjerubene, englene, dekke over dette sted, denne nådetrone. Du kan lese om dette i 2 Mos kap 25 og kap 37. I teltet, tabernaklet, inne i det aller helligste rommet skulle paktens ark stå. I denne ark, eller kiste, lå det to tavler, paktens tavler. Med sin egen hånd hadde Gud skrevet de 10 bud på disse tavlene.

Over arka var nådestolen, det store sted, soningsstedet. Denne ordning over paktens ark er da et nådens sted. Der vil Gud møte folket. Du hørte om kjerubene i 1 Mos 3,24. Se den røde tråd fram til 2 Mosebok 25 og 37. Der skal være to kjeruber av rent gull, de skal settes ved begge endene av nådestolen, de skal dekke over nådestolen med vingene sine. Det store stedet er da mellom disse kjerubene: «Og jeg vil komme sammen med deg der. Fra nådestolen mellom begge

kjerubene som er over vitesbyrdets ark, der vil jeg tale med deg.» Se videre på noen andre ord: I 3 Mos 16 hører vi om ypperst-presten som på den store forsoningsdagen gikk inn i det aller helligste og stenket blodet på nådestolen. Guds ark er kalt med navnet, Herrens, hærskarenes Guds navn, han som troner på kjerubene (2 Sam 6,2 flg). I Salme 80,2 hører vi det er sagt slik: «Du som troner over kjerubene – åpenbar deg i herlighet.»

Jesus er nådestolen

Alle har syndet og mistet ære for Gud, det er samme ord som benyttes om herlighet: vi mistet ære (herlighet) for Gud, det vil si at vi mistet gudsbildet (Rom 3,23). Vi har ingenting å vise til fremfor den hellige Gud – til vår egen frelse. Men nå har Gud selv åpenbart sin herlighet og ære. I Jesu Kristi død på Golgata har Gud åpenbart sin herlighet. Slik er Jesus nåestedet, nådestolen. Der taler Gud med oss. Den som tror på Jesus skal bli frelst.

Gud stilte Jesus frem som nådestolen til å dekke over all den anklage som Guds hellige bud fører over oss. Ser du dette? Har du fått feste ditt blikk på Jesus? Han utslettet *skyldbrevet* (de to lovtavlene i paktens ark som Gud hadde skrevet bude ne på) mot oss, som var skrevet med bud, det som gikk oss imot. Det tok han bort da han naglet det til korset (Kol 2,14). Han som ikke visste av synd, har Gud gjort til synd for oss (2 Kor 5,21). Kristus

kjøpte oss fri fra lovens forbannelse ved at han ble en *forbannelse for oss* (Gal 3,13).

Gud gjorde Jesus til din synd, til ditt skyldbrev, til den forbannelse du og jeg fortjente under Guds dom og vrede. Det skjedde da Gud stilte Jesus frem mellom kjerubene, stilte han frem der Guds luende sverd er, der han møtte den hellige Gud. Gud stilte ham frem som ypperst-presten, sonofferet og som nådestolen. Slik stiller da Gud selv Jesus frem i hans blod til oppfyllelse av alt det han selv hadde gitt befaling om i det aller helligste i tabernaklet. Guds luende sverd rammet Jesus. Hans lydighet dekker over alt det Gud krever av oss.

Veien tilbake til Edens hage er åpnet av Gud selv. Himmelporten står åpen. «Se, jeg har satt foran deg en åpnet dør, og ingen kan lukke den igjen» (Ap 3,8).

Jesus gikk inn i himmelen

Også i Heb 9 ser du Jesus som nådestol og offer som oppfyllelse av den ordning Gud hadde gitt som en skygge og et forbilde da han ga befaling om tabernaklet og det aller helligste. La oss se på et par vers: «...hvor meget mer skal da Kristi blod, han som i kraft av en evig Ånd bar seg selv frem for Gud som et lyteløst offer, rense vår samvittighet fra døde gjerninger så vi kan tjene den levende Gud.» Og videre i vers 24: «For Kristus gikk ikke inn i en helligdom som var gjort med hender og bare er et bilde av den sanne helligdom. Han gikk inn i selve

himmelen for nå å åpenbarer for Guds åsyn for vår skyld.»

«En port til himlen åpen står, der Jesu kors nå tindrer», synger vi. Men korset er tomt. Gjerningen er fullført. Hele Jesu lovoppfyllelse gjelder for den hellige Gud i himmelen. Det forlik som er gjort i Kristus gjelder for Guds åsyn, i ditt sted. Gud ser Jesus som nådestolen, der gjelder overdekking og soning ved Jesu blod for alle mine synder. Tenk, det skal jeg få stole på i alle stormer som raser både i meg og omkring meg.

Blodet gjelder

Da Israelsfolket skulle frelses ut fra Egypten, befalte Gud dem å slakte påskelammet (2 Mos 12). Av blodet skulle destryke på begge dørstolpene og på den øverste dørbjelken på de hus hvor de åt lammet (v 7). Guds dom og vrede over Egypt ville komme. Men til Israelsfolket sa Gud: «Blodet på de hus hvor dere er, skal være til et tegn for dere. Når jeg ser blodet vil jeg gå dere forbi» (v 13). I 1 Kor 5,7 står det: «...for vårt påskelam er slaktet; Kristus.»

Er du innenfor der blodet gjelder? Følelsene kunne være ulike hos israelittene inne i husene da Guds vrede gikk forbi. Slik i dag også: Noen kan kjenne seg sterke, andre svake. Noen har gode følelser, andre sliter med sitt følelsesliv. Men det avgjørende er å være i Kristus – at han gjelder for deg fremfor Guds hellige åsyn. Og Gud ser Jesus som nådestolen. Han ser Kristi dyre blod som

Den tomme grav

Enda en gang stod vi foran den tomme graven på Golgata og i Gravkirken. Inntrykket er overveldende!

Den tomme graven betyr at Jesus stod opp med seier for deg og meg. Alle som tror på Jesus, som Guds Sønn og verdens Frelser, har del i denne Jesu seier. Paulus sier det så fint i 1 Kor 15. Hele kapitlet handler om Jesu sieier over døden og vår seier ved ham. I vers 20 står det at Jesus er blitt førstegrøden. Det betyr at en fortsettelse følger etter. Først stod Jesus opp fra de døde. Så skal alle som tror på ham levendegjøres (v 23).

Når de døde står opp, er det med et uforgjengelig legeme. Da blir alt nytt. Ingen død mer. Alltid sammen med Frelseren. «Gud være takk som gir oss seier ved vår Herre Jesus Kristus!» (v 57).

*Jesus lever, graven brast.
Han stod opp med guddoms velde.
Trøsten er som klippen fast,
at hans død og blod skal gjelde.
Lynet blinker, jorden bever.
Graven brast, og Jesus lever!*

*Jeg har vunnet, Jesus vant!
Døden oppslukt er til seier.
Jesus mørkets fyrste bandt.
Jeg den kjøpte frihet eier.
Åpen har jeg himlen funnet.
Jesus vant, og jeg har vunnet!*

(J. N. Brun)

Veiviseren til dagene som kommer etter påske finner vi i kap. 15,58: «Derfor mine elskede brødre, vær faste, urokkelige, alltid rike i Herrens gjerning, da dere vet at deres arbeid ikke er unyttig i Herren.»

RAGNA TOFT

ble gitt til soning for dine synder. Der er ingen福德ommelse over den som er i Kristus. Du anklages av alt det onde som er i deg. Det kan være fall i synd, og så ganske umulig å få tro at der er tilgivelse. Kan jeg få komme tilbake til Jesus slik jeg har det

nå? Du kjenner på den onde rot i ditt hjerte. Det er som det bare tiltar og vokser. Du forstår ikke hvordan dette skal gå. Kom i dag til Jesus - Guds nådestol. Ingen synd er så stor, intet fall er så dypt at du ikke skal få komme med det til Jesus, for han

ble straffet for det alt. Dine synder er tilgitt. Gå heim og synd ikke mer.

«Så la oss holde høytid, ikke med gammel surdeig, ikke med ondskapens og lastens surdeig, men med renhets og sannhets usyrede brød» (1 Kor 5,8). ■

Påske-samtale med Nils Svalastog

VED EIVIND GJERDE

Bibelsk Tro har samtala med ein eldre forkynnar som heiter Nils Svalastog. Han bur no saman med kona, Gunhild, i den vakre Grungedalen, eit par mil sør for Haukeliggrend. Svalastog har reist som forkynnar i Skien krins av NLM i åra 1937–79.

– Vil du fortelja litt om barndomen og oppvoksteren din?

– Eg vart fødd i Grunge-dal den 8. august 1912 på gamal ættegard og var den yngste av seks syskin. Me er fire som enno lever, og alle er over åtti år. Eg vaks opp i ein god heim. Far og mor var ikkje personlege kristne, men dei hadde stor age for dei åndelege tinga og lærde oss borna å be Fadervår. Mor døydde då eg var berre tolv år gammal, og som den yngste var det far som på ein måte var både far og mor for meg, og han gjorde det på ein god måte. Eg har mange, mange gode minne etter far.

Det var lite åndeleg liv i heimbygda mi då eg vaks opp, og mest ingen ved-kjennande kristne. Noko eg undrar meg veldig over er Guds forunderlege vegar.

– Korleis gjekk det til at du vart omvend og frelst?

– Endå eg vaks opp under slike tilhøve som nemnt, hadde eg alltid ein viss kontakt med himmelen. Fadervår bad eg både morgon og kveld. Etter konfirmasjonen og nokre år frametter kom eg med i det vanlege verds-legelivet i bygda. Men alltid var det noko lengtande, søkerjande på

hjartedjupet. Eg visste ikkje kva det var. I dag veit eg det. Det var Andens dragning på gutesinnet. I 17-årsalderen møtte eg Guds kall til frelse på ein meir personleg og medvitne måte. Eg fekk sjå meg som ein syndar, og ynskte at eg måtte verta ein kristen. Og så laga Herren det slik at det kom emissærar til bygdene her og hadde møte på skulehuset. På eit slikt møte søkte eg Gud, og emissären bad for meg.

Noko frelsesoppleveling på staden fekk eg ikkje, men eg hadde teke eit val og vedkjent det for andre. Litt etter litt braut så lyset fram, og eg fekk tru meg frelst. Det vart no fleire møte, og nokre andre også søkte Gud.

– Korleis gjekk det til at du byrja å arbeida i misjonen?

– På forunderleg vis kom eg til Fjellhaug på Bibelskulen hausten 1930. Det vart i grunnen mitt fyrste møte med misjonen. Enok Osnes var sty rar på Fjellhaug då. Så hadde me Johannes Brandtzæg og Ludvig Hope som bibellærarar. Denne hausten byrja og Øivind Andersen, Tormod Vågen og Trygve Bjerkheim, så eg skal undrast på om det nokon gong har vore så bibeltru lærarflokk på Fjellhaug som då.

Då eg kom heim til jol, kom eg rett opp i vek kings-luftning. Og på nyåret 1931/32 opplevde me gjennomgripande vekking over heile Vest-Telemark. Og denne Andens luftning merka me fleire

år framover i bygdene her.

På denne tida fekk me ofte emissærbesøk. Og litt etter litt vart eg med på møte i grannebygdene og deltok med song og vitnemål. Me fekk også vitjing av krinssekretærén, som den gongen var Lars Terjesen. Og hausten 1937 fekk eg brev frå han med spørsmål om å byrja reisa som emissær for Kinamisjonen. Dette kallet kom ikkje heilt uventa på meg. Eg hadde i lenger tid kjent på ei uro og draging til meir aktiv deltaking som forkynnar. Eg hadde også god songrøyst og lærde meg å spela på gitar. Seinare vart det harpeleik.

Fyrste turen eg fekk rute for var til Lågendalen i Vestfold. Vestfold og Telemark var ein krins på den tida. Eg pakka sakene mine i ein gamal koffert og fekk køyra med ein lastebil til Skien omkring midten av oktober, og vart borte i samanheng til midten av desember. Ja, slik var det den gongen.

På nyåret 1938 vart eg send til Nissedal, Trennen og Tjømefoss. På Tjømefoss braut det ut vekking, så eg vart verande der ein heil månad, og fekk be med folk som gav seg over til Gud. Denne opplevinga vart til stadfesting av emissærkallet.

Heile tida etter Bibelskulen hadde eg «bry» med kall til misjonær, og åra 1934/35 tok eg realskulen. Eg hadde kontakt med Vågen med tanke på misjonsmarka, og hausten 1938 reiste eg til England på bibelskule, særleg med tanke på språket, og var der til jol.

Reiste så etter jol heimatt.

Hausten 1938 trulova eg meg med ho som er kona mi. Men medan eg var i England, vart ho sjuk, og helst nokså alvorleg. Dette vart avgjerande for meg med tanke på Misjonsskulen. Og etter fleire samtalar med Tormod Vågen, kom me til at me skulle verta i heimearbeidet. Det har eg sidan hatt ro for. Eg vart tilsett i Skien krins og har reist der.

Skilnaden mellom misjonær og emissær har ikkje vore noko stor for meg. Hovudsaka er, anten ein er misjonær eller emissær, å forkynna evangeliет.

At eg kunne vera så mykje borte frå heim og familie, ofte i mange veke, har eg å takke kona mi for. Ho var klår over at det ville bli slik då me gifte oss. Og det kan eg seia til hennar ros: Ho la aldri hindringar, men tvert om tilskunda meg i forkynnaroppdraget. Alltid hadde ho ein open heim for emissærane som kom og skulle ha møter. No er me gamle og kan sjå attende på eit godt samliv gjennom mange, mange år.

Påskehøgtida står no for tur, og dei siste spørsmåla til Nils vil me retta vedrørande denne høgtida.

- Kvifor måtte Jesus døy?

– Sjølve grunnen til at Jesus måtte døy var at han måtte sona synda. Gud hadde avgjort dette før verda sin grunnvoll var lagt. Dersom me skulle få evig liv, måtte

synda sonast. Då Jesus kom med utropet: «Det er fullført!», var synda sona. Manneætta si botnlause skuld vart betalt av mellommannen Kristus. Kristi soning er grunnen til at me kan forkynna at eit menneske kan verta frelst.

Ein annan grunn til at Jesus måtte døy var at profetiane i Skrifta skulle oppfyllast. Jesaia er den profet som klårast har profetert om Jesu soningsdød: «Sanneleg, våre sjukdomar har han tatt på seg, og våre pinsler bar han. Vi akta han for plaga, slegen av Gud og gjort elending. Men han vart såra for våre brot og sundbroten for våre synder. Straffa låg på han for at vi skulle ha fred, og ved hans sår har vi fått lækjedom. Vi for alle vilt som sauier, vi vende oss kvar til sin veg. Men Herren let ráka han det vi alle var skuld i. Ille medfarende vart han, men han bar det audijsjukt, han let ikkje opp sin munn som lammet dei fører til slakting, og sauene som teier når han vert klypt. Han let ikkje opp sin munn» (Jes 53,4-7).

- Kvifor krosstreet?

– Det er vel ikkje lett å vise til eit bibelord, men hendinga i øydemarka (4 Mos 21,8-9) og Jesu utsagn i Joh 3,14-15 samt 12,32 tyder på at Jesu krossdød var med i Guds evige råd.

- Kva var det sværaste som Jesus opplevde på krossen?

– Det må vera det som ligg bak utropet: «Min Gud, min Gud, kvifor har du forlate meg?» (Mark 15). Jesus vart forleten av sin himmelske far.

Dette som Jesus her opplevde på krossen heng nøye saman med Jesu kamp i Getsemane. Sjølve kampen om å gå vegen om krossen vart utkjempa der. Og sigeren på eit vis vunnen.

For meg er det bodskapen om Jesu oppstode som er det sentrale i påskeevangeliet. Tormod Vågen seier i ei av bøkene sine at dei sanningane som har fått stor plass i Bibelen, må og få stor plass i forkynninga. Sjølv har eg tala mykje om Jesu oppstode.

I dei førti dagane mellom påske og Jesu himmelferd hjelpte Jesus læresveinane sine til å verta fortrulege med at han var oppstaden. Han openberra seg for dei fleire gonger for å hjelpa dei til å forstå at han ikkje lenger var i grava.

Jesu fiendar har til alle tider prøvd å undergrava at Jesus har stått opp, og det er ikkje underleg, for er ikkje Jesus oppstaden, så er det meiningslaust å forkynna evangeliet. Det same seier jo apostelen Paulus. 1 Kor 15,14: «Men har ikkje Kristus stått opp, så er bodskapen gagnlaus og trua dykkar gagnlaus.»

Jesu oppstode har ei velding betydning. Det at Jesus stod opp var himmelen sitt svar på at Gud godtok Jesu fullførde frelsesverk som fullgod betaling for verdsens synd. Sjå her Rom 1,3-4: «...om hans Son, som etter kjøtet er komen av Davids ætt, som etter heilagdoms Ande er godtgjord å vera Guds veldig Son ved oppstoda frå dei døde, Jesus Kristus, vår Herre.»

Kristi død var betaling

for slekta si synd. Oppstoda var svar på at beta-linga var godtatt av Gud.

Me må merka oss at ei av dei grunnsanningane som apostlane ofte forkynner, er Jesu oppstode. I vel alle av apostelen Peter sine talar i Apostelgjerningane, er oppstoda med. Peter sin tale på pinsedag vart avslutta med forkynninga av det heilage evangeliet om oppstoda (Apgj 2,31-36). Det at Jesus er oppstaden frå dei døde har og gjort han til vår store øvsteprest (Hebr 9,24).

Og som den oppstadne og herleggjorte Frelsar vil han koma att og henta sitt folk, for at dei skal vera der han er. 1 Kor 15,51-52: «Sjå, eg seier dykk ein løyndom: Vi skal ikkje alle sovna av, men vi skal alle verta omskapte, i eit no, i ein augneblink, ved den siste basun. For basunen skal ljoma, og dei døde skal stå opp, og vi skal verta omskapte.» Dette guddomelege under vil skje på grunn av Jesu oppstode. Dersom ikkje han hadde stått opp, hadde det ikkje vore oppstode for nokon.

Til sist er sjølve grunnen til at Den Heilage Ande vart send til jord knytt saman med Jesu oppstode. Prov på dette finn me i Apgj 2,32-33. Der står det at Faderen overgjev Anden til Sonen, og Sonen renner Anden ut over kyrkjelyden.

– Kva råd vil du som eldre forkynnar gje til unge som skal forkynna i påskehøgtida?

– Les gjennom heile påskebodskapen med ettertanke, og noter deg alle skriftorda om Jesu

oppstode i evangelia. Mange forkynnarar talar for lite om Jesu oppstode. Dette er gale, for heile evangeliet kviler på det. Utan Jesu oppstode vert evangelieklydinga utan grunn.

– Kva tykkjer du om at påskehøgtida er vorten ei ferietid for mange?

– Det har vorte ei syrgjeleg utvikling her. Me skulle ha meir stilla for Guds Ord i påskehøgtida. I tidlegare tider var det lett å samla folk om denne sentrale bodskapen. Påska var den gildaste tida til å samlast om Guds Ord. No har ikkje folk tid til å koma saman om Ordet, for dei skal på ski. I vekkings-tidene ville folk gjerne samlast om Ordet i påskehøgtida.

Takk, Jesus!

Mel.: Av høyheten opprunnen er

Takk for din tunge soningsvei.
Takk for jeg eier nok i deg.
Takk for din frelses nåde.
Du gikk for meg den tunge gang.
Den fyller all min sjel med sang.
– Så skal duene råde.
Du led, du stred.
Du tok dommen, så fullkommen.
Jeg frikjennes.
Og nytt håp i hjertet tennes.

Din seier er i sannhet din,
men du har gitt meg den som min.
Ditt Ord kan aldri svike.
Jeg skal få leve på ditt verk,
i deg frimodig, glad og sterkt,
i nådens frie rike.
Jeg tror ditt Ord.
Når du taler, så husvaler
det mitt hjerte,
midt i syndesorg og smerte.

OLAV NERGÅRD

Du er fri!!!

Men han ble såret for våre overtredelser, knust for våre misgjerninger. Straffen lå på ham, for at vi skulle ha fred, og ved hans sår har vi fått legedom....Herren lot den skyld som lå på oss alle, ramme ham. (Jes 53,5-6)

*Jesus led
for meg,
i mitt sted,
så jeg
nå kan si
jeg er
frelst og fri
just her.*

*Denne jord
forgår,
men hans Ord
består.
Det han selv
har sagt
skal stå vel
ved makt.*

*Jeg er rik.
Jeg får
tro det slik
det står.
Jesus stred
for sant
i mitt sted
og vant.*

*Gud har svart
min bønn,
åpenbart
sin Sønn.
Så har jeg
et bud
her til deg
Fra Gud.*

*Synker du
i dynd,
ser med gru
din synd?
Se hva han
har gitt,
gjort i stand
som ditt!*

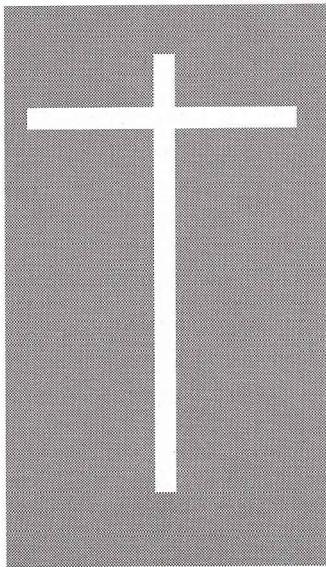
*Rett forstått
– å, trell –
har du fått
ham selv.
Han tok alt
på seg,
og har kalt.
på deg.*

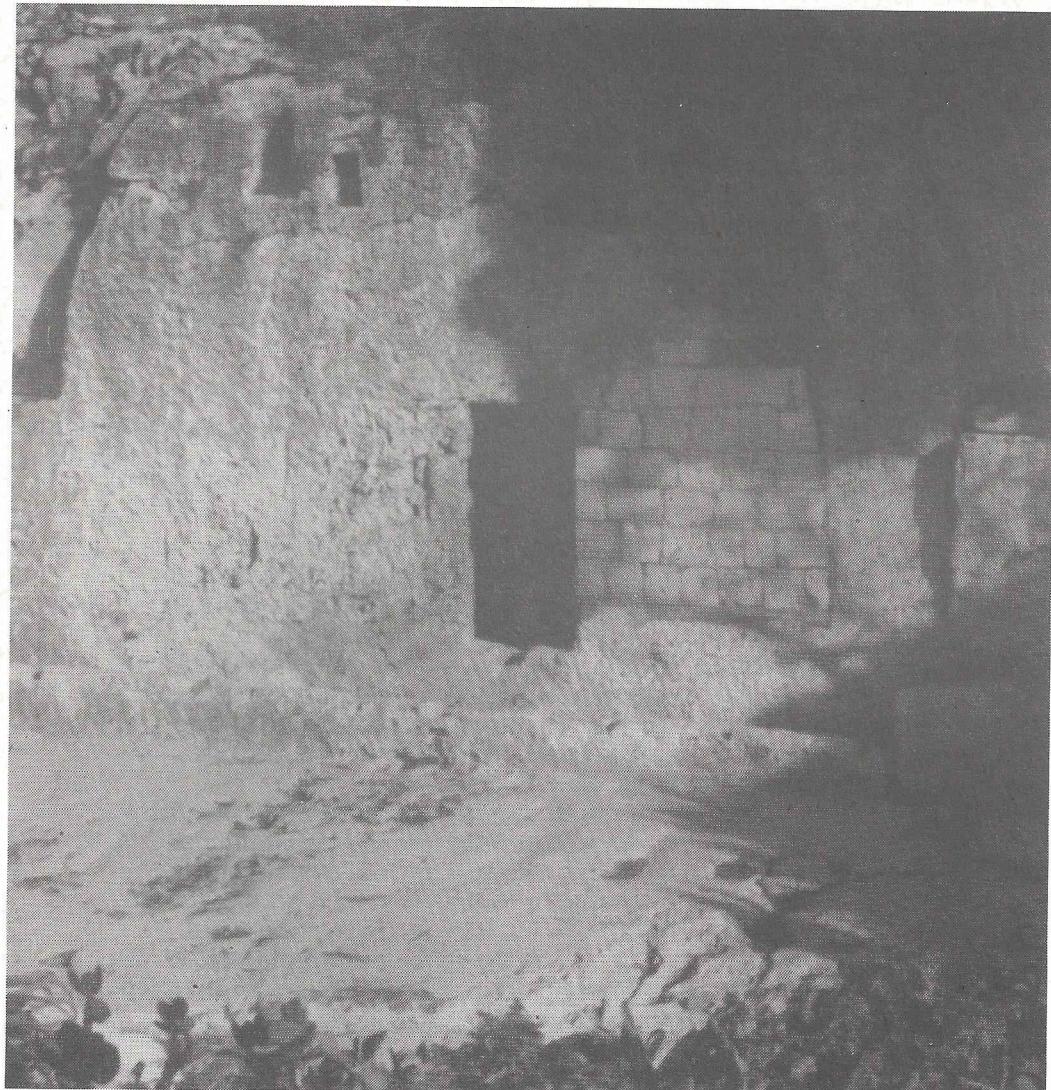
*Hør hans kall
og se,
midt i all
din ve,
hva som er
fullbragt
og står her
ved makt!*

*Hør og merk:
Du får
Jesu verk
som står
for Guds dom.
Forstå:
Bare kom
og få!*

*Se Guds Lam!
All straff
rammet ham.
Den traff
Jesus i
ditt sted.
du er fri
dermed!*

OLAV NERGÅRD

Den tomme grav.

Men på den første dag i uken kom Maria Magdalena tidlig til graven, mens det ennå var mørkt. Hun så da at steinen var tatt bort fra graven.

Hun løp av sted og kom til Simon Peter og den andre disippelen, han som Jesus elsket, og sa til dem: De har tatt Herren ut av graven, og vi vet ikke hvor de har lagt ham.

Peter og den andre disippelen gikk da av sted og kom til graven.

De to løp sammen, men den andre disippelen løp i forveien, fortære enn Peter, og kom først til graven.

Han boyde seg ned og så linklærne ligge der, men han gikk ikke inn.

Simon Peter kom nå etter, og han gikk inn i graven. Han så linklærne som lå der, og at sveddedukken, som hadde vært på hodet hans, ikke lå sammen med linklærne, men var lagt sammen på et sted for seg selv.

Da gikk også den andre disippelen inn, han som var kommet først til graven. Og han så og trodde.

For de hadde ennå ikke forstått Skriften, at han skulle stå opp fra de døde. (Joh 20,1-9)

Misjonæren og vitnesbyrdet

Vitnemøtet

Vi må over 20 år tilbake... Det er påskemøte på Fjellhaug, og det er vitnemøte.

Den aldrende og utslitte misjonæren reiser seg. Jeg ser ham så tydelig for meg. Stor, høy og grovbygd, men utslitt. Det åndelige livet er fortsatt friskt, etter mange år i kamp og prøvelser.

Kina-misionæren August Carlsson har ordet.

Ikke seg selv

Han bruker ikke mange ord, og han sier intet om seg selv. Det eneste han deler med oss er to sangvers. Men noe blir skrevet på mitt hjerte. Risset inn. Et mektig inntrykk. En ånds-meddeelse. Gripende.

Leteaksjonen

Han nevnte ikke seg selv. Men jeg visste noe om ham.

Jeg visste noe om hva denne misjonæren hadde stått i gjennom et langt, krevende og farefullt misjonærliv. Ikke minst var jeg en del orientert om hva denne mannen hadde satset og slitt, i mange måneder, for å finne misjonærkollega Knut Samset som var blitt bortført.

Flere av misjonærene risikerte liv og helse under denne langvarige og farefylte leteaksjonen, men Carlsson tok de tyngste og lengste takene. De reiste over 2.000 mil, for om mulig – å finne Samset og redde ham.

Skuffelsene

Men Samset ble andri funnet, heller ikke hans grav.

Etter ca. åtte måneder som fange hos kommunistiske geriljasoldater, omkom han i februar 1937. Dødsårsaken er ukjent.

Carlsson tok denne tragedien særlig hardt. Han hadde satset alt på å finne sin venn og gode medarbeider, gjennom syv lange måneder. Han bar stadig på mange «hvorfor».

Vitnesbyrdet

Dette er noe av det jeg vet om denne mannen som nå har reist seg for å vitne. Her er hans vitnesbyrd:

*Takk, du store seierherre!
Takk, du livets himmelhelt
som ei døden kunne sprerre
i det helved-mørke telt!
Takk fordi at opp du stod
og fikk døden under fot!
Ingen tunge kan den glede
med tilbørlig lov utkvede.*

*Takk for all din fødsels glede!
Takk for ditt det guddoms Ord!
Takk for dåpens hellig væte!
Takk for nåden på ditt bord!
Takk for dødens bitre ve!
Takk for din oppstandelse!
Takk for himlen du har inne!
Der skal jeg deg se og finne!*

Disse versene fra Kingos mektige påskesalme er som risset inn i meg fra dette vitnemøtet.

Men det Carlsson ikke sa, talte også sterkt til meg.

Jeg visste noe av det han hadde opplevd av skuffelser, slit og farer, og dette at Knut Samset ikke ble funnet... Etter alt dette – og etter alle «hvorfor» – var det intet å høre av bitterhet eller klage. – Bare takketonen, og et sterkt vitnesbyrd om seier!

Oppklaring og seier

Og så dette: Siste linje han siterte av salmen var: «...der skal jeg deg se og finne...» Dette så han fram til. Få se Jesus – og endelig finne broderen Samset. Endelig full oppklaring!

– Seier til sist! Påskeseier...

GUNNAR HOLTH

Ordet i Ordet

AV KJELL DAHLENE

For en tid tilbake leste jeg om en forkynner som var på rundreise i USA. Han stanset et sted hvor den amerikanske grunnloven var inngravert i en kopperplate på en bautastein. I begynnelsen var han opptatt med de sirlig, inngraverte bokstavene. Men så kommer en mann bort til ham og spør:

- Ser du noe?
- Javisst, jeg ser De forrente staters grunnlov gravert inn i denne koppenplaten. Et enestående arbeid!
- Ser du ikke mer?
- Mer? Nei.
- Ta et par steg tilbake og se på platen på ny.

Forkynneren tok noen steg tilbake og plasserte seg der mannen anviste ham plass. Nå så han portrettet av Georg Washington, USA's første president, tre fram fra relieffer og skygger i platen. Portrettet av presidenten fanget nå hele hans oppmerksomhet.

Denne lille historien forteller noe om mange forhold til Det gamle testamentet i Bibelen. De ser for det meste bokstaver, bud og forskrifter, historier og beretninger som handler om en fjern fortid. Men de ser ikke portrettet. De må hjelpes på den rette plass slik at i Det gamle testamentets lover og bud, historier og profetier, ordspråk og profetier ser bildet av vår levende Frelser og Herre, Jesus Kristus.

Kristus førte sine disipler dit ved å åpne deres forstand slik at de kunne forstå Skriftene. Han må få nå fram til den enkelte av oss slik at vi kan skue de underfulle

ting i hans lov (Sal 119,18). Det var det som skjedde på veien til Emmaus da Jesus la ut vitnesbyrdet om Kristus fra Det gamle testamentets bøker og hjertene begynte å brenne i hans nedtrykte disipler.

Dersom vi ikke i Det gamle testamentet finner inn til Ham som er Guds Ords stjerne og kjerne, kan den mest hårdnakkede skrifttro-skap føre til det groveste Kristus-svik.

Det var denne anklagen som rammet fariseerne og de skriftlærde.

Dere gransker Skriftene, fordi dere mener at dere har evig liv i dem - og disse er det som vitner om meg. Men dere vil ikke komme til meg for å få liv (Joh 5,39-40).

Vårt studium av Skriften skal føre oss inn til Kristus-vitnesbyrdet. Da blir vår bibelles fruktbar, velsignelsesrik og interessant. Den Hellige Ånd kan da få levende gjøre de mange sannheter som forkynner Kristi frelse, hans storhet og makt.

Bibelen er sannhetens bok. Vi skal få ha full tillit til dens historie og dens profetier. Den går inn i virkelighetens verden. Det er ikke eventyr og myter som serveres. Vi møter historiens Gud og derfor blir ikke bare historien beskrevet, men den er et verktøy i hans hånd. Det er frelseshistorie der alt må samvirke til det mål Gud har satt. Og fram fra historien trer han som er Sannheten, Jesus Kristus. Han binder alt sammen med sin Ånd og med sin person.

Bare fra Jesus faller det sanne lys over Det gamle testamentet. Derfor må vi

vokte oss vel for ikke å komme i konflikt med det lys Jesus gir over Det gamle testamentet. Dette lys stråler mot oss også fra de apostoliske skrifter. Kirkefaderen Augustin hadde bøyd seg for denne sannhet når han taler om at Det nye testamentet er skjult i Det gamle og Det gamle testamentet er åpenbart i Det nye.

Fariseerne og de skriftlærde ble utfordret på dette punkt på Jesu tid og det samme skjer i mange en teologisk leir i dag. Så lenge Jesus talte som en profet kunne de tolerere ham, men da han anvendte Guds ord på seg selv, reiste de seg til protest. «I dag er dette Skriftens ord blitt oppfylt for ørene deres.» Slik lød det i synagogen i Nasaret og møtet endte med et forsøk på å ta livet av Jesus.

Skal vi få lov å leve i det rette lys over Det gamle testamente, må vi bøye oss i ydmykhet for Skriftens autoritet. Jesu egne ord skal være en stadig påminnelse til oss om dette:

Jeg priser deg, Far, himmelmens og jordens herre, fordi du har skjult dette for de vise og forstandige, men åpenbart det for de umyndige. Ja, Far, for slik skjedde det som var deg til behag (Matt 11,25-26).

Da Jesus etter dåpen ble ført ut i ørkenen for å bli fristet av djevelen, bruker han Guds ord om Jesus, men han bruker det på en måte slik at det innebærer at Jesus skal sette seg opp mot Faderen og Faderens vilje (Matt 4,6). Djevelen kjente Guds ord bedre enn de vanlige teologene i dag. Men vitnesbyrdet om Kristus i Det gamle testamente var ikke gitt for at Kristus skulle lyde djevelen, men for at han skulle gå lidelsesveien og bli vår frelseshøvding ved å seire over djevelen i alt.

Da Jesus kommer til Nasaret etter at han har begynt sin offentlig virksomhet, går han til synagogen på sabbatdagen. Han blir bedt om å lese og leser fra Jesaja 61. Det handler om Messias' forunderlige gjerning og Jesus vitner sterkt for forsamlingen: «I dag er

dette Skriftens ord blitt oppfylt for ørene deres». Luk 4,21 Det som var talt om Messias var talt om ham. Det Messias skulle gjøre det gjorde han.

Etter sin oppstandelse holder Jesus en vidunderlig bibeltid for de nedbrutte disiplene på veien til Emmaus. Han tar for seg vitnesbyrdet om Kristus i Det gamle testamentet og viser at det ikke bare er en historie som hadde skjedd for lenge siden, men hadde sitt mål i å beskrive de frelseskjennsgjerninger som hadde skjedd like før øynene på dem da Jesus Kristus led og døde og stod opp igjen.

Matte ikke Messias lide alt dette og så gå inn til sin herlighet. Og han begynte fra Moses og fra alle profetene og utla for dem i alle Skriftene det som er skrevet om ham (Luk 24,26-27).

Dette er mine ord, som jeg talte til dere men jeg ennå var hos dere, at alt det måtte oppfylles som er skrevet om meg i Mose lov og profetene og salmene (Luk 24,44).

For huis dere trodde Moses, så hadde dere trodd meg, For det er meg han har skrevet om. Men hvis dere ikke tror hans skrifter, hvorledes kan dere da tro mine ord? (Joh 5,46-47).

Disse ordene ser vi tydelig bli reflektert i apostlene forkynnelse. De så Jesu liv og gjerning som en oppfyllelse av Det gamle testamente. Bare hos Matteus har vi 20 henvisninger til Det gamle testamente hvor Jesu liv og ord er en oppfyllelse av det som stod skrevet. Vi bøyer oss i ydmykhet

for apostlenes vitnesbyrd og holder dem som troverdige mer enn all verdens nymotens teologer og vitenskapsmenn.

Paulus sammenfatter sin undervisning i Korint på denne måten.

For jeg overgav dere blant de første ting det som jeg selv mottok: At Kristus døde for våre synder etter Skriftene, og at han ble begravet, og at han oppstod på den tredje dag etter Skriftene (1 Kor 15,3-4).

Og alt som før er skrevet, det er skrevet til lærdom for oss, for at vi skal ha håp ved det tålmod og den trøst som Skriftene gir (Rom 15,4).

Men disse ting hendte som forbilder for oss, så vi ikke skal ha lyst til det onde, slik de hadde lyst til det (1 Kor 10,6).

Det ligger meg sterkt på hjertet at vi kan ha det samme forhold til Det gamle testamentet som Jesus og apostlene hadde. Der hentet de fram sitt materiale til sin sterke, mektige og åndsbårne Kristus-forkynnelse.

Det heter så trist om jødenes forkastelse av Kristus-vitnesbyrdet: «Helt til denne dag ligger et dekke over deres hjerte når Moses blir lest» (2 Kor 3,15).

Det blir fortalt om noen turister som en solvarm sommerdag besøkte en stor Rembrandt-utstilling i Nederland. Noen i reiseselskapet fikk ikke så mye ut av de gamle ærverdige mesterstykkene i malerkunstens historie og ble kvikt ferdig med runden sin. I det de passerer guiden ved døren sier de til hverandre. «Dette var ikke noe særlig å se på.» Guiden vender seg rolig til dem og svarer stille,

men myndig. «Her er det ikke Rembrandt som blir satt på prøve, men de besøkende!»

Slik er det også med den som går inn i Det gamle testamente. Der møter vi Guds eget vitnesbyrd om sin sønn. Det er ikke dette vitnesbyrd som blir satt på prøve, men det er den enkelte som går inn i Skriftens helligdom.

Kristus åpenbart i GT

1. Kristus er *Herren* i Det gamle testamentet. Navnet er Jahveh eller Jehovah. Ingen vet egentlig hvordan navnet skal uttales. Det er bare bokstavene JHVH som står i grunnteksten, men Gud sier selv hva det betyr, nemlig JEG ER.

Kristus åpenbarte seg i denne skikkelse. Han talte til Abraham, til Jakob og Moses. Som en ildstøtte og skytstøtte ledet han Israels folk på deres lange vandring gjennom ørken. I denne sammenheng vil vi ikke gå nøyere inn på denne sannhet, men den er uhyre viktig å ha i mente når vi leser Det gamle testamente.

2. Kristus blir åpenbart gjennom de mange profetiene som ble uttalt om ham. La oss ta med noen slike profetier om Jesus.

Kongespir skal ikke vike fra Juda, ikke herskerstav fra hans føtter, inntil fredsfyrsten kommer og folkene blir ham lydige (1 Mos 49,10).

Jeg ser ham, men ikke nå. Jeg skuer ham, men ikke nær. En stjerne stiger opp av Jakob, et spir løfter seg fra Israel. Han knuser Moabs tinner og utsrydder ufreds-ætten (4 Mos 24,17).

For et barn er oss født, en sønn er oss gitt. Herredømmet er på hans skulder, og hans navn skal kalles Under, Rådgiver, Veldig Gud, Ewig Far, Fredsfyrste. Så skal herredømmet bli stort og freden bli uten ende over Davids trone og over hans kongerike (Jes 9,6-7).

Vi kunne tatt fram en rekke av disse profetiske utsagn og jevnført dem med Jesu liv og gjerning. Det ville bryte rammen, men oppmuntre den enkelte til å undersøke forholdet mellom profeti og oppfyllelse i Skriften.

3. Vi møter en rekke vitnesbyrd om Kristus som er kledd i forbildets drakt. Vi kaller det ofte for typologi. Personer, forhold og ting peker fram mot Kristus og har noe vesentlig å si om Jesus. Det var den Hellige Ånd som lot mange av Bibelens personer gjenspeile typiske trekk ved Jesu person og gjerning.

Disse ting og forhold er bare skygger og har ikke de klare trekk som kjenner til selve personen Kristus, men de gir samtidig et vitnesbyrd som er med på å forherlige Kristus.

En rekke personer i Det gamle testamente er vitnesbyrd om Kristus. Vi vil i denne sammenheng nevne Adam, Abel, Isak, Melki-sedek, Moses, Aron, Josva, David, Jonas m fl.

Men la ikke dette bare stå som en påstand, men la oss hente fram noe av Skriftens eget vitnesbyrd.

Adam

Likevel hersket døden fra Adam til Moses, også over den som ikke hadde synet ved et lovbrudd, slik som Adam - han som er et

forbilde på den som skulle komme. (Rom 5,14).

Både i Rom 5 og i 1 Kor 15,45-49 kommer Adams vitnesbyrd om Kristus tydelig fram. Gjennom det som blir fortalt om Adam vil Skriften fortelle oss noe vesentlig om Kris- tus.

Adam er som det første menneske stamfar for en slekt. Adams etterkom- mere hørte ham til og de arvet ham. Det som blir sagt om Adam blir også sagt om dem. De bærer hans bilde.

Kristus er den annen Adam. Det annet menneske. Han er en ny Adam, en ny stamfar. Slik som dø- den kom med Adam, kom livet med Kristus. Kristus er stamfar for de åndelig levende slik som Adam er det for de åndelig døde.

Adam er for det andre vitnesbyrd om Jesus som mann og menneske. Forholdet mellom Adam og Eva gjenspeiler forholdet mellom Kristus og menigheten. Som Adam skulle være kvinnens hode, er Kristus menighetens hode.

Dernest må vi også nevne det som ligger utenfor emnet at Adam som det falne menneske er et vitnesbyrd om oss.

Abel

er den første i rekken av troshelter i Heb 11 og hans gjerning ved alteret er et klart vitnesbyrd om Lammet som ble ofret for vår synd på Golgata.

...og til Jesus, mellom- mann for en ny pakt, og til oversprengingens blod, som taler bedre enn Abels (Heb 12,24).

Melkisedek

er en mystisk skikkelse i Skriften. Like plutselig

som han gjør sin entre forsvinner ham igjen. Men Skriften ser i ham et klart vitnesbyrd om Kristus.

Melkisedek, når hans navn utlegges, er rett- ferdighets konge, Salems konge, freds konge, som er uten far, uten mor, uten cettetavle, som verken har dagers begynnelse eller livs ende, men er gjort lik med Guds Sønn... (Heb 7,1-3).

Moses

var den store lederskikkelse i Israels folks historie. Skriften drar også paralleller mellom ham og Kristus. Det er en rekke trekk vi kunne tatt fram, men her bare nevne et sted hvor Skriften selv drar denne sammenligningen.

Jesus som var tro mot den som gjorde ham dertil, likesom og Moses var i hele hans hus (Heb 3,2).

Josva

førte Israels folk inn i løfteslandet, men hans gjerning pekte fram mot den fullkomne gjerning Kristus skulle utføre.

For hadde Josva ført dem til hvile, da hadde han ikke deretter talt om en annen dag (Heb 4,8).

Slik kunne vi bære fram vitnesbyrd om mange av GTs personer som er klare typer på Kristus.

Peker fram mot Jesus

Påsken som Herren forordnet i forbindelse med utfrielsen av Egypt og siden ble en årlig minnegfest i Israel, fikk sin fullkomne oppfyllelse i Kris- tus. Den første påske er skildret i 2 Mos 12.

...for vårt påskelam er slaktet: Kristus (1 Kor 5,7).

For dere vet at dere ikke med forgjengelige ting, sølv eller gull, ble løskjøpt fra deres dårlige ferd, som var arvet fra fedrene, men med Kristi dyre blod, som blodet av et ulastelig og lyteløst lam... (1 Pet,18-19).

Kopperslangen i ørkenen ble reist for å komme folket til hjelp som var bitt av de giftige serafslangene. Hendelsen er et vitnesbyrd om Jesu korsfestelse.

Og likesom Moses opphøyet slangen i ørkenen, således skal menneskesønnen opphøyes, for at hver den som tror på ham skal ha evig liv (Joh 3,14-15).

Mannaen var ørkenkosten som Herren forsørgte sine med under vandringen fra Egypt til Kanaan. Denne maten er også et vitnesbyrd om Kristus.

Jeg er livsens brød. Dere fedre åt manna i ørkenen og døde, dette er det brød som kommer ned fra himmelen, for at en skal ete av det og ikke dø. Jeg er det levende brød som er kommet ned fra himmelen, om noen eter av dette brød, skal han leve evin- neglig, og det brød jeg vil gi er mitt kjød, som jeg vil gi for verdens liv (Joh 6,48 flg.).

Seremonier som vitnesbyrd om Kristus

I Det gamle testamentet ble det gitt meget nøyaktige lover for ofringsene og de seremonier som stod i forbindelse med disse. Det er særlig 3. Mosebok som gir oss et innblikk i disse ting. Hebreerbrevet forklarer en del av disse ting for

oss slik at vi ser forbildet og oppfyllelsen i sammenheng med hverandre.

Jesus knytter de forskjellige ofrene til seg som det fullkomne offer.

Men da Kristus kom som yppersteprest ... ikke med blod av bukker og kalver, men med sitt eget dyre blod, en gang inn i helligdommen og fant en evig forløsning... (Heb 9,11).

...og ved denne vilje er vi helliget ved ofringen av Jesu Kristi legeme en gang for alle (Heb 10,10).

...for med ett offer har han for alltid gjort dem fullkomne som blir helligt (Heb 10,14).

Jesus samler alt i seg selv. Han er den ofrende yppersteprest og han bærer seg selv fram som offer. Han er selve offeret. Slik samler Guds ord de gamletestamentlige ofrene til ett og de får fram

forskjellige sider ved Jesu offer. Derfor er det interessant å fordype seg i dem.

Vi kan ikke gå inn på detaljene her om hvordan de forskjellige offer forholder seg til Kristus.

Bygninger som forbilde på Kristus

Her står tabernaklet og tabernakeltjenesten i en særstilling. Den er et klart og mektig vitnesbyrd om Kristi tjeneste.

Men en hovedsak ved det som her sies er dette: Vi har en sådan yppersteprest som satte seg ved høyre side av Majestetens trone i himlene, med prestelig tjeneoste i helligdommen, det sanne tabernaklet, som Herren har reist, og ikke et menneske (Heb 8,1-2).

I tabernaklet vitner de forskjellig gjenstandene

om Kristus og beriker vårt syn på ham.

Også templet vitner om Kristus og likedan Noas ark.

Disse eksemplene som her er tatt fram fra Det nye testamentets vitnesbyrd om Kristus i Det gamle testamentet skal være med å åpne døren inn til rikdommen i Kristus-vitnesbyrdet i Det gamle testamentet.

Hvorfor korset?

AV GUTTORM RAEN

«*Vær hilset, kors, vårt eneste håp!*» Slik lyder et gammelt, kjent ord (ofte siert på latin: *Ave crux, spes unica*).

På en vegg i ruinene i det gamle Roma, fra det 3. århundre e. Kr., ble det funnet en karikaturtegning av en skikkelse med et eselhode som henger på et kors. Under sto det: «Aleksamenos tilber sin Gud.»

Disse to eksemplene viser to vidt forskjellige holdninger til Kristi kors, holdninger som har forekommet til alle tider. På den ene siden er det gjenstand for spott og mangel på forståelse – på den andre siden grunnlag for tro og håp. «Ordet om korset er vel en dårskap for dem som går fortapt, men for oss som blir frelst, er det en Guds kraft.» (1 Kor 1,18).

Hva er betydningen av Kristi kors?

Ulike meninger om korset

Opp gjennom tidene har mennesker gjort seg mange tanker om Kristi kors. Noen av dem finner vi eksempler på allerede i Det nye testamente.

Vi har for det første dem som ikke ser noe spesielt ved Jesu død. Slik var det med soldatene som naglet ham fast til korset, i allfall de fleste av dem. De gjorde narr av ham – og delte klærne hans mellom seg – som de gjorde med alle sine dødsdømte forbrytere. De reflekterte ikke over at det var noe spesielt som skjedde, og var mest opptatt av det utbytte de selv fikk.

En annen form for likegyldighet finner vi hos dem som gikk forbi på

veien. Mens folk som stanset opp og sto og så på, gjorde narr av dem som hang på korset, ser det ut til at mange ikke brydde seg om hva som skjedde i det hele tatt.

Det er ikke vanskelig å finne de samme holdningene i dag. For mange betyr ikke Jesus og korset noe som helst, mens andre harsellerer over det og andre kristelige ting.

Religiøs avvisning

Jødenes religiøse ledere spottet ham også, men av helt andre årsaker. De forsto at han hadde stor åndelig makt – som var en av begrunnelsene for å få ham dømt. Som ypperstepresten Kaifas uttrykte det: «Det er til gagn for dere at ett menneske dør for folket, og ikke hele folket går til grunne.»

At dette utsagnet hadde en annen og dypere betydning enn han selv forsto, er en annen sak. For disse lederne sto Jesus som en åndelig fantast og sjarlatan: «Andre har han frelst, seg selv kan han ikke frelse.» Han var en farlig mann, som måtte ryddes av veien før han fikk gjort alt for mye skade.

Om det kanskje ikke ser ut til at det er så mange i dag som direkte går til et slikt skritt, er det likevel ikke vanskelig å finne eksempler – både hos religiøse ledere og andre – på at en gjør det en kan for å få bort budskapet om fortapelse og frelse som Kristi kors forkynner. Mange gjør det på en slik måte at en får inntrykk av at det er det samme hva en tror på, bare en er «oppriktig». Alle slags reli-

giøse forestillinger kan godtas, bare de ikke er så eksklusive at de taler om at mennesker går fortapt dersom de ikke vender om fra sin synd.

Bare selv- oppofrelse?

Så har vi andre som kan tale store ord om betydningen av Jesu person og selvoppofrelse. Korset blir betraktet som et fullkommen eksempel på kjærlighetens makt, en kjærlighet som gir seg selv for andre. Slik skulle Jesu gjerning tenne Guds kjærlighet også hos oss.

Noe rett er det i denne tankegangen – nemlig det at korset åpenbarer Guds kjærlighet. Men samtidig er det noe grunnleggende som mangler. For Kristi kors er noe mer enn et symbol eller et eksempel for oss.

Det blir blant annet klart ved Jesu oppstandelse. Det kan nok tenkes at idealistiske mennesker gir sitt liv for å redde andre (sml Rom 5,7). Men Jesus Kristus er enestående. Han har makt både til å gi sitt liv og til å «ta det igjen» (Joh 10,18). Det har ingen andre.

Dersom Jesu liv og gjerning – inkludert korset – bare blir sett på som enestående i den betydning at han virkeligjorde fullkommenhet det vi alle burde være, da er ikke korset noe annet enn et symbol på noe alle mennesker skulle streve etter. Men en slik tankegang er det samme som å sette strek over det mest sentrale i Bibelen.

Dette er svært utbredt i våre dager, både i folkelig tankegang og i mange teo-

logiske systemer. En setter Jesus Kristus høyt, men vil ikke la ham få den plass som Bibelen gir ham.

Det er ganske eiendommelig at vi ikke finner direkte eksempler på denne holdningen i Det nye testamente, slik som vi gjorde med de første tankene om korset vi nevnte. Kanskje det er fordi den i bunn og grunn ikke er noe annet enn en forfinet utgave av de jødiske lederes holdning – de som ikke vil godta at Jesus bekjente seg som Guds enbårne Sønn, kommet for å frelse oss fra våre synder.

Saken finner vi derimot omtalt. Det er for eksempel tale om mennesker som nok gjør seg ulike religiøse tanker, men som likevel er «fiender av Kristi kors» (Fil 3,18). Å tro på Jesus Kristus og bli frelst, vil ikke si noe annet en å ta imot ham slik han kom til oss – ta imot den gjerning han har gjort for oss. Hva er så det?

Hva skjedde på korset?

Blant dem som var vitner til Jesu død, var det noen som forsto hva det var som skjedde. Nok så uventet er det den romerske offiseren som hadde kommandoen over vaktstyrken ved korset, som er en av de første som gir klart uttrykk for det: «Sannelig, dennemann var Guds Sønn!»

Dette tilsvarer ett av de to grunnleggende trekk som apostelen Johannes minner om etter at han har skildret det som skjedde ved Jesu kors: «Dette skjedde for at Skriften skulle bli oppfylt: Ikke

et ben skal brytes på ham» (Joh 19,36).

Hvem var han?

Begge disse to vitnesbyrdene peker – på hver sin måte – på *hvem det var som døde på korset*. Det er det første som vi må ha klart for oss når vi tenker over hva Jesu død betyr.

Den romerske høvemannen hadde forstått at Jesus var noe mer enn et vanlig menneske. Oppstandelsen på den tredje dag bekreftet det. Apostelen omtaler det vitnesbyrd som Gud selv hadde gitt på forhånd gjennom profetiene i Det gamle testamentet. Det skjedde slik som Skriften forutsa.

Underlig er det å legge merke til at endog det vi ville kalle for små detaljer, er med i den frelsesplan som Gud har gitt og Jesus fullført (se f.eks. Jes 53; Sak 11,13). De er tegn som peker på at dette var ikke noe som skjedde ved en mer eller mindre tilfeldig utvikling. Det at Jesus skulle dø på korset, var en del av Guds plan for å frelse oss. Det var formålet helt fra den tid han ble født i en stall, og før det – gjennom hele den åpenbaring Gud har gitt i Det gamle testamentet, ja, helt fra den tid den evige Gud forutså menneskets fall (Ef 1,4).

Han som kom for å frelse oss, er altså Guds sønn fra evighet av. Han som selv er Gud, ble menneske og kom inn i våre kår (Gal 4,4, Joh 1,1-3,14). I ham ble det oppfylt, «Gud med oss» (Matt 1,23). Han er den enestående, den eneste fullkomne og syndfrie. Uten at vi forstår hvem det var som døde på korset, får vi ikke

tak i hva frelsen innebærer.

En viktig side av dette er altså den person som fullførte frelsesverket. Ingen av oss kunne – på grunn av synd. Men Gud selv gjorde det – gjennom Jesus.

Hvorfor dø?

Hva var det han gjorde? Hvorfor måtte Jesus dø på korset?

Noen taler bare om Guds kjærlighet i forbindelse med Jesu død. Det er en viktig side av saken. Men vi må ikke tenke overfladisk om dette, slik at det gjøres nærmest til en følesesmessig sak.

Nei, når Bibelen taler om Guds kjærlighet, gjøres det konkret: «I dette er kjærligheten, ikke at vi har elsket Gud, men at han har elsket oss og sendt sin Sønn til soning for våre synder» (1 Joh 4,10).

Dersom det bare gjaldt å vise kjærlighet og medlidenhet med oss mennesker, ville det ha vært mange andre måter å gjøre det på. Det at Gud måtte la sin Sønn dø på korset som en dødsdømt forbryter, virker jo slett ikke naturlig. Hvorfor måtte han det? For det er jo dette som ligger i uttrykket «til soning for våre synder».

Andre legger all vekt på at Jesus gjennom sin død vant seier over Satan og hans makt. Også dette er en bibelsk sannhet (Kol 2,14 flg). For da Jesus fullførte frelsesverket, mistet djevelen sitt herredømme over alle som tar imot det Jesus gjorde for oss.

Men her igjen må vi få understreke at det er ikke nok bare å tale generelt om Jesu seier. For hva var det i virkeligheten som

gjorde at han overvant Satans makt? Også dette taler Bibelen konkret om.

Hovedsaken

Som utgangspunkt kan vi peke på noe av det som er fortalt i forbindelse med at Jesus ble korsfestet. I evangeliene blir det fortalt at han ba for dem som gjorde det: «Far, forlat dem, for de vet ikke hva de gjør!»

De som hadde ansvaret for at Jesus ble korsfestet, var altså skyld i noe som var mye verre enn det de var klar over selv. Tenker vi på de jødiske ledere, var de sikkert oppriktige da de vurderte det slik at fordi han kalte seg selv Guds Sønn, var han skyldig i gudsbespottelse. De gjorde feil, og den største feilen var at de ikke forsto at Jesus var oppfyllelsen av de profetiene Gud hadde gitt. Men de var slett ikke verre mennesker enn folk flest. De står heller som eksempler på slike mennesker som Jesus kom for å frdle. For dette formål kommer jo også tydelig til uttrykk i Jesu bønn for dem.

En annen, som også til å begynne med ser ut til å spotte Jesus som de andre, forsto etter hvert sammenhengen. Det var den ene røveren som ble korsfestet samtidig: «Vi får det vi fortjener etter våre gjerninger. Men han har ikke gjort noe galt.» Så fikk han også oppleve, da han ba Jesus om nåde, å høre disse ordene: «Sannelig sier jeg deg. I dag skal du få være med meg i Paradis!» (Luk 24,41-43).

Lidelsens kalk

En annen sammenheng viser betydningen enda

klarerere. Da Jesus døde på korset, ropte han: «Det er fullbragt!» Hva som var fullført, talte han om med sin himmelske Far i hagen Getsemane kvelden før: «Far! Er det mulig, så la denne kalk gå meg forbi! Men ikke som jeg vil, men bare som du vil!» (Luk 22,42).

Hva var denne kalk (berger) som Jesus måtte drikke? Den er et bilde på hans lidelse. Men det var ikke bare en fysisk lidelse, og heller ikke bare en smerte over at alle forlot ham eller sto ham imot. Vi ser i Det gamle testamente at det samme bildet er brukt om Guds vrede og rettferdige dom over synd (Jes 51,17-22; Jer 25,25). Dem som ikke vender om inntil enden, kan ikke unngå denne (Åpenb 14,10).

For Gud er en hellig Gud, som ikke kan tåle synd. Og når det gjelder hans bud, gjelder at «vi for alle vill som får, vi vendte oss hver til sin vei» (Jes 53,6). Men så står det også at «Herren lot den skyld som lå på oss alle, ramme ham». Så sikker var Guds frelsesplan, at dette ble profetert mange hundre år før Jesus ble født.

Det var dette som skjedde på korset. Han som var fullkommen og syndfri, som var Guds evige Sønn og samtidig det eneste menneske som hadde oppfylt Guds lov, han var det som på korset tok på seg Guds forbanelse over synd og dom som gjør synd (Gal 3,13).

For hvem?

Derfor blir dette med Jesu død så personlig for oss. Korset taler ikke bare om Guds kjærlighet, men

også om deg og meg. Det taler om hvor alvorlig vår synd er overfor Gud.

Hvorfor henger han der på forbannelsens tre? Jo, fordi dine synder er der (Sangboken nr. 144).

Men det som Jesus gjorde, er fullkommen. Fordi han ga seg selv for oss, har han tatt bort dommen over vår synd. Fordi han er den han er, sto han også opp igjen og er en levende Frelser. Fordi han har gjort dette, er det at Satans makt er brutt. Og Guds kjærlighet består i at han gjorde dette for synsere, for mennesker som ikke har fortjent det (Rom 5,8).

Derfor er Kristi kors vårt eneste håp. Derfor er det ingen sann kristendom uten Jesus Kristus, og ham korsfestet (1 Kor 2,2). Derfor er det heller ikke noe håp for dem som ikke vil vende om, og som lever uten Gud i verden.

Men for alle dem som vender om fra sin synd og tror på ham, er det ingen fordømmelse. Virkelig omvendelse vil si at en innser at en er fortapt og uten håp slik en er i seg selv, og setter sin lit til Kristus alene. «Alle dem som tok imot ham, ga han rett til å bli Guds barn, dem som tror på hans navn» (Joh 1,12). «*Det er nok det som Jesus gjorde!*»

Det store skillet

Vi har nevnt at folk gjør seg mange tanker om korset. Men når det kommer til stykket er det egentlig bare to grunnholdninger som er mulige når det gjelder Kristi kors. Tilsynelatende kan det finnes mange ulike innstillinger. Men i bunn og grunn vil mennesker enten være for eller imot Kristi kors.

«Den som ikke er for meg, er imot meg», sa Je-

sus (Matt 12,30). Det går an å være positivt innstilt til kristendommen, og likevel en fiende av korset. Da går en fortapt enten en er religiøs eller ikke.

Men «så har Gud elsket verden, at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv» (Joh 3,16). Og det samme kapitlet i Bibelen som taler slike ord om betydningen av Kristi kors, summerer det opp slik: «Den som tror på Sønnen, har evig liv. Men den som ikke vil tro på Sønnen, skal ikke se livet, men Guds vrede bli over ham» (v 36).

Du som leser dette, bryr du deg om Kristi kors? Kan du si av hjertet: Det var for meg! Måtte vi alltid holde fast ved dette, og vitne om det for dem som lever «uten håp og uten Gud i verden».

Korset lyser hele veien

*Korset lyser hele veien,
selv i dødens mørke natt.
Lyser over ville heien
frem til målet som er satt.
Korsets lys gir fryktsomt hjerte
trøst og ro på veien frem.
Selv i største nød og smerte,
korset lyser sjelen hjem.*

*Refr.:
Korset vil jeg evigprise,
høylydt love Jesu navn.
Korset synd're vei skal vise
til Guds ømme faderfavn.*

*Korset lyser hele tiden,
midt i tidens larm og brak.
Men det lyser også siden
når forbi er livets dag.
Lyser frem til himlens saler,
viser vei for Jesu brud.
Gjennom dødens mørke daler
leder sjelen hjem til Gud.*

*Korset lyser hjem så mange
som i striden trofast var.
De for døden ei var bange,
sikkert det mot målet bar.
Kampen ble ei hård som ventet,
ømt de hvisket Jesu navn.
Engleskaren hjem dem hentet,
førte dem til fredscel havn.*

*Samme kors skal for oss lyse,
lede oss på sikker vei.
Vi for døden ei skal gyse,
korsets lys oss svikter ei.
Vi til korset vil oss klynge
hver en stund på jorden her.
Lammets pris vi glad skal synge,
himlens fryd oss venter der.*

(Ukjent forfatter)

Gud bruker de små og ringe

Gud er forunderlig stor. I Bibelen ser vi at han utvelger og utruster til sine medarbeidere de som er små og ringe i egne øyne (1 Kor 1,26-28).

Gud kalte og utrustet den unge Josef. Av sine brødre ble han fornedret, men

Gud satte ham til leder for Egypten, til å samle inn korn i de gode år, til bruk for de magre år som skulle komme (1. Mos 37).

Gud utvalgte Moses som aldri hadde vært noen ordets mann, «tung i mæle og tung i tale», til å gå og tale med Farao, og for å føre Israelsfolket ut av Egypten (2 Mos 4,10-12).

Gud utvalgte Gideon til fører for Israel, for å slå midianittene. Gideon var den yngste i sin fars hus, og hans ætt den ringeste i Manasse (Dom 6,15).

Gud utvalgte David til konge i Israel. Han var gjetergutt og den yngste av Isaïs åtte sønner (1 Sam 16,11-12).

Gud utvalgte Elisa, Safats sønn fra Able-Mehola, til profet i Israel. Herren kalte ham ved profeten Elias. Elisa ble kalt rett fra plogfuren (2 Kong 19,16-21).

Gud bruker fire spedalske menn ved Samarias port for å redde byen fra hungersnød (2 Kong 7).

Gud kalte den unge Daniel, en fange i Babel, til profet (Dan 1). Gud utrustet Daniel med visdom og makt. Han ble den tredje i Babels rike (Dan 5,29).

Gud kalte den 20 år unge Jeremia til profet i Juda (Jer 1). Jeremia fikk befaling og han fikk løfte (Jer 1,17-19).

Gud utvalgte Amos, en hyrde fra Tekoa. «Men Herren tok meg fra hjorden, og Herren sa til meg: Gå og vær profet for mitt folk Israel» (Amos 7,15).

Jesus utvalgte seg noen fattige fiskere til sine disipler (Mark 1,16-17).

Jesus fikk fem brød og to småfisker av en liten gutt da han mettet fem tusen i ørkenen (Joh 6,9).

Jesus brukte en asenfole til ridedyr på sin siste ferd til Jerusalem (Mark 11).

Gud kalte og utrustet Hans Nilsen Hauge, en ung bondesønn fra Østfold. Hauge fikk sitt kall av Gud. Han ble en profet for Norge, tatt rett fra plogfuren, lik profeten Elisa (2 Kong 19,16-21).

Det som er lavt og ringeaktet og ingenting er, det har Gud utvalgt seg (1 Kor 1,28).

Slik er Gud. Stor i visdom og kraft. For en god Gud vi har å gå til med alt i Jesu navn. La oss derfor være frimodige om vi er blant de små og ringe.

OLAV FJERMEDAL

Korset

Mel.: Tenk når engang

*Jeg ser et kors, det står der med en krone
på klippens faste grunn som tilfluktsted.
En utrakt hånd det er fra himlens trone.
En ankergrunn, et håp for evighet.*

*Jeg ser på dette kors der hang i smerte,
et offerlam som mine synder bar.
Jeg ser et spydestikk når inn i hans hjerte.
For verdens synd han soneoffer var.*

*Ved dette kors har jeg nu funnet hvile,
om dette kors i tro min arm jeg slå.
Til dette kors får jeg i nøden ile,
i kraft av korset skal jeg himlen nå.*

*Jeg ser at dette korset er et skille,
imellom tro og vantro, klart det står.
Jeg ser at mange nok til korset ville
men dog, av frykt for mennesker, ei går.*

*Jeg ser en storm som reises imot korset.
Ser mørkets hærer stormer mot det frem.
Men korset står der fast og aldri rokkes
og lyser veien for så mange hjem.*

*For dette kors må engang alle bøye
når nådetidens dager er forbi.
Si vil i dag på ham du feste øye?
Vil du i dag en himmelborger bli?*

*Til dette korset jeg hver dag får komme.
Til dette korset setter jeg alt mitt håp.
Ved dette korset, når min tid er omme
av bare nåde, skal for tronen stå.*

OLAV FJERMEDAL

Andreas Laviks drøm

I boka om Indremisjonens høvding Andreas Lavik (forfattet av hans sønn, redaktør Johs. Lavik) fortelles om en drøm som han selv mente var en slags åpenbaring av det kristelige arbeidets framtid i vårt land:

Han drømte at han var på et mørkt sted. Rundt omkring stod store fabrikker og verksteder. Men alt var forfallent og vanskjøttet. Maskinene stod. Det ble ikke arbeidet. Det var ikke et menneske. Til slutt møtte han dog en gammel kone som gikk og bar på en vannbøtte. Han stanset og spurte henne hva det var for et sted. «Vet du ikke det da», sa hun. «— Det er her de har arbeidet for Guds rike. Det er indremisjonens gamle arbeidslokaler og verksteder. Men nå er det lenge siden det har vært folk her.» Han spurte henne da hvor folket var. Som svar pekte hun ut over en vid, solbeskinnet slette.

Straks forlot han henne og gikk ut på sletten. Der bølget store folkeskarer fram og tilbake. Midt på sletten var det oppreist en stor tribune, hvorfra det ble talt til folket. Talene var religiøse, skjønne i ord og form, og alt gjorde et festlig inntrykk. Lavik gikk da opp på tribunen og spurte om lov til å holde en tale. Man ga ham villig plass på talerstolen. Da han stod ansikt til ansikt med den store folkeskare, begynte han å forkynne evangeliet om Jesus Kristus. Han talte om Kristi død og soning for verdens synd. Men det var ingen som forstod ham. Til å begynne med hørte folk nysgjerrig og forundret på ham. Men de ble snart trett av det og begynte å le og spasere fram og tilbake som før. Da forstod Lavik at ordet om korset var ganske ukjent der. Han sluttet å tale. Men i det han snudde seg og skulle gå ned, fikk han øye på en mektig blomsteroppelts som stod midt på tribunen. Den var full av de herligste blomster – et helt blomsterflor. Han så at alle de andre bar blomster i knapphullet og nærmet seg oppsatseren for å ta en rose.

I samme øyeblikk som han rakte hånden ut, hevet en mektig orm seg. Den hadde ligget ringet inne blant blomstene. Han så dens glinsende øyne, ble fylt av redsel og våknet.

Siden den drømmen næret Lavik bestandig en stor frykt for at indremisjonsfolket skulle komme bort fra ordet om korset – Kristi stedfortredende lidelse og død – og ut på almenreligiøsitets blomsterslette. Det var kanskje hans dypeste sorg i de siste årene han levet, at ordet om korset ikke lenger lød med den gamle klarhet i forkynnelsen.

Ordet om korset var grunntonen i Andreas Laviks forkynnelse helt fra ungdommen av. La oss ta med noen vers fra sangen han skrev i sine forkynnerår:

*Jeg ser en vei gjennom verden gå,
en vei fra døden til livet.
Og på den veien et kors mon stå
til tegn for vandreren givet.
På dette kors måtte Jesus bløde
for våre synder i største møde –
og døde så.*

*For dette kors mang en synder ned
fortapt og syk har seg bøyet.
Og ropt så såre om sjælefred
med lengselstære i øyet.
Ved korsets fot har de freden vunnet
og veien hjemad til himlen funnet –
fra død til liv.*

*Det korsets merke meg hellig er.
Ved det i kampen jeg vinner.
Ved det bland klipper og skjulte skjær
jeg vei til hjemlandet finner.
Det kveger sjelen i livets tørke.
Det lyser for meg i livets mørke –
til himmelen.*

(Fra Indremisjonsrøsten)

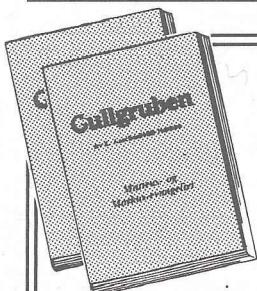
Møteopptak fra Madla forsamlingshus

Bibelhelg 27. og 28. februar 1993

- 1A: Carl Fr. Wisloff: Bibelens inspirasjon og autoritet.
1B: Carl Fr. Wisloff: Yekt Guds menighet.
2A/B: Carl Fr. Wisloff: Vekter, hvor langt på natt?
3A: Norvald Yri: Midt i stormen – Guds Ord står fast.
3B: Norvald Yri: Bibelkritikken og misjon.
4A/B: Finn J. Sæle: Massemmedia og den kristne tanken.

Oppgi nr. og ønsket antall. Pris pr stk. kr. 50,-. Samleperm kr. 35,-.
Porto kommer i tillegg.

Musikkforlaget AUDIO
4270 Åkrehamn – Tlf. 04 81 60 26

Nytt fortolkningsverk
GULLGRUBEN
Matt. og Markus-evg. kr. 265,-
1.-2. Mosebok kr. 265,-
15% rabatt ved bestilling av hele
verket (15 bind, ca. 2 bøker pr. år.)

«Jeg kan ikke
nok anbefale det
for alle kristne»
Øivind Andersen

Antikkforlaget
Tlf. 04 48 24 49
4340 NÆRBØ

ANNONSER I BIBELSK TRO!

Vi gir mulighet for
annonsering, både
forretnings- og privat-
annonser. Ta kontakt
med redaksjonen, og
du vil få opplysninger
om priser og det du
ellers måtte ønske
i den forbindelse.

**Høyland
og Jæren**
**FORBRUKS-
FORENING**

**Krogedal
bok & papir**

4350 Nærø – 4341 Bryne

RT-reklamesbyra (RRA)

**ET LEVENDE PRODUKT
FOR DET NORSKE MILJØ**

EIKÅS SAGBRUK

Telefon 043 48 202 – Fax 043 48 410
4596 EIKEN

Medarbeidere/ skribenter

Kjell Dahlene: Født 1944 i Porsgrunn. Har vært forkynner, ungdomsarbeider, områdesesekretær og bysekretær. Lærer/lektor ved Fjellheim bibelskole 1984–87. Arbeider nå for NLMs hovedstyre.

Kristoffer Fjelde: Født 1924 i Strand. Teologisk embetseksamen 1954. Forkynner i Samemisjonen, Finnmark 1946–47. Forkynner i NLM 1954–87. Har bl.a. vært bysekretær i Drammen, Trondheim, Bergen, Kristiansand, Sandnes og Oslo. 1963–66 var han pastor i Salemkirken i Chicago.

Olav Fjermedal: Født 1922 i Vegusdal. Bonde/kontorfullmektig. Forkynner i tre år i Indremisjonsselskapet. Frivillig forkynner i NLM.

Gunnar Holth: Født 1946 i Råde. Oslo off. lærerskole 1966–69. Kristendom grunnfag ved NLA 1970. Lærer/husfar ved Fjellhaug skoler og studentheim 1970–73. Lærer ved Skjevik ungdomsskole, Molde, 1974–79. Medlem av NLM's hovedstyre 1976–82. Er nå ansatt ved Vågsetra skole, Molde.

Guttorm Raen: Født i 1942 i Grindheim. Misjonsskolen på Fjellhaug 1962–66. Teologisk embetseksamen 1966. Studieopphold i USA og Tyskland. Misjonær i Japan 1967–83. Underviste flere år ved seminaret i Kobe. Var leder av China Instituttet, Oslo, i ett år.

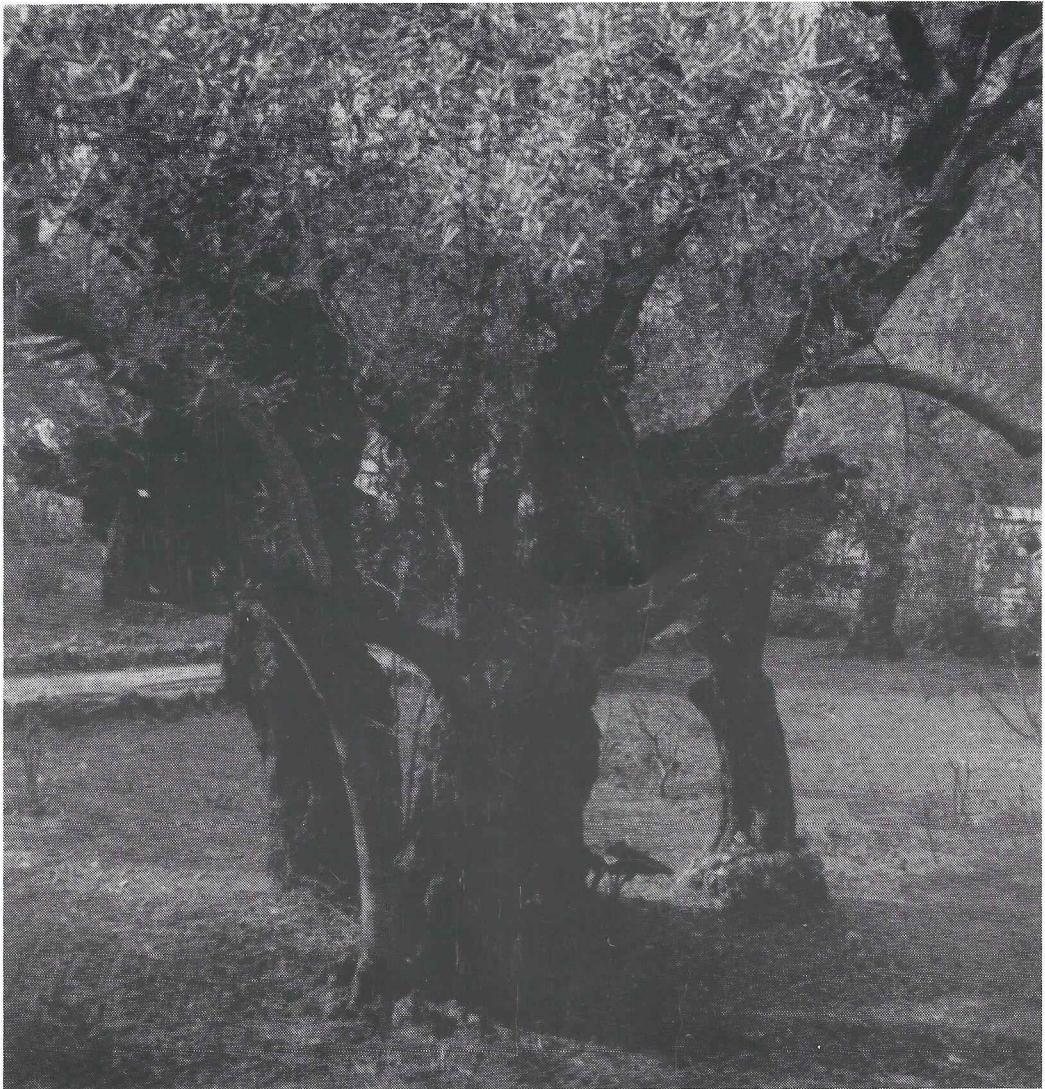
Olav Toft: Født 1923 i Lindås. Teologisk eksamen ved Misjonsskolen/Misjonshøgskolen 1950. Praktisk-teologisk eksamen. Diplome de langue française 1951. Studerte afrikansk historie og islam ved London-universitetet i to semestere. Mellomfag i religionshistorie og fenomenologi 1973. Misjonær i Kamerun. Lærer ved Misjonsskolen/Misjonshøgskolen 1957–76. Sokneprest i Høgsfjord. Generalsekretær i Den norske Muhammedanermisjon 1978–86. Fengselsprest ved Åna Kretsfengsel.

Ragna Toft: Født 1925 i Bjerkreim. Utdannet sykepleier. Misjonsskolen for kvinner. Misjonær i Kamerun. Sykepleielærer.

Norvald Yri: Født 1941 på Hareid. Misjonsskolen på Fjellhaug 1962–66. Teologisk embetseksamen 1968. Misjons-teologisk doktorgrad fra Fuller Theological Seminary, California, USA 1973. Har vært misjonær i Etiopia og Tanzania. Nå lærer ved Fjellhaug Skoler.

C

ISSN 0804-0532
Returadr.:
Postboks 264,
4350 Nærø

Oliventre. Fra Getsemanehagen.

Så kom Jesus med dem til et sted som heter Getsemane, og han sa til disiplene: Sett dere her, mens jeg går dit bort for å be!

Han tok med seg Peter og de to Sebedeus-sønnene, og sorg og angst kom over ham.

Da sier han til dem: Min sjel er bedrøvet inntil døden! Bli her og våk med meg.

Og han gikk et lite stykke fram, falt på sitt ansikt og bad: Far! Er det mulig, så la denne kalk gå meg forbi! Men ikke som jeg vil, bare som du vil.

(Matt 26,36-39)